

[Lund Jensen.]

vedtog den nugældende § 22, og hvor man indgik forlig om en tilføjelse ved stk. 2 angående en erstatning, som man på dette tidspunkt følte sig temmelig sikker på ville begrænse erstatningen til spekulanter. Men praksis viser, at det ikke er muligt at drage en skillelinje imellem dem, man kan betegne som spekulanter, og almindelige grundejere. I mange tilfælde består der jo et kompagniskab mellem de to kategorier, og det undrer mig noget, at de to ærede medlemmer, der begge er jurister, vil forsvare en sådan forskelsbehandling, som efter min mening næppe vil kunne stå for en juridisk prøvelse.

Med disse korte bemærkninger anbefaler jeg på mit partis vegne, at man stemmer for lovforslagets vedtagelse. Jeg vil slutte med en opfordring til den højtærede kulturminister om at gøre, hvad der er muligt for at få naturfredningskommissionen i arbejde, således at vi kan få foretaget den kulegravning, der er nødvendig, for at vi kan få en helt tidssvarende lovgivning på dette meget vigtige område.

Peter Larsen: I den hittidige debat om jordlovsforslagene har man normalt betragtet dem og behandlet dem i sammenhæng. Nu, hvor man står over for den endelige vedtagelse af disse lovforslag eller en del af dem, er der visse ting, som må skilles ud. Jeg tænker her på det lille lovforslag om ændring i lov om landbrugsejendomme, som jo stort set kun drejer sig om at lovfæste muligheden for samdrift af landbrugsejendomme, en mulighed, som vi fra venstres side finder ikke er tilstrækkelig. Vi havde ønsket at skabe videre rammer, men vi betragter alligevel de få ændringer, der her er tale om, som fremskridt, og under hensyn hertil vil vi undlade at stemme ved lovforslagets endelige vedtagelse.

Om de 3 andre lovforslag, forslagene om erhvervelse af landbrugsejendomme, om statens forkøbsret — statshusmandslovforslaget — og om kommunernes forkøbsret, skal jeg tillade mig at fremsætte nogle få betragtninger.

Det er ikke meningen fra vor side her ved tredje behandling at gå ind i en stor debat om lovforslagenes indhold eller gentage mange af de synspunkter, der har været ført frem, og som det måske var be-

rettiget at føre frem ved denne lejlighed. Vi står nu over for fuldblrydede kendsgerninger. Regeringen har ved sin holdning i denne sag vist sig ikke at være til at rokke fra sit standpunkt. Vi har forsøgt fra oppositionens side at fremkalde nye forhandlinger. Vi finder ikke, at der er grund til at haste denne lovgivning igennem. Det, der for os er det afgørende, er, at den affattes på den rigtige og mest skånsomme måde, men således at den alligevel giver de virkninger, man ønsker at opnå. Den måde, hvorpå regeringen vil søge at løse disse problemer, anser vi for at være generende og skadelig for erhvervslivet. Vi mener, den har en karakter, der vil skabe et dårligt udgangspunkt, hvis vi skal klare os i konkurrencen med andre lande, og vi anser den for at være stridende imod udviklingens krav og ville hindre en løsning af en væsentlig del af landbrugets strukturproblemer. Vi finder ikke, det er rimeligt under hensyn til udviklingens krav gennen adgangs begrænsning at hindre landmændenes køb af ejendomme, og vi er meget betænkelige ved udformningen af erhvervelseslovforslaget, hvor det bestemmes, at landbrugsministeriet ikke alene skal medvirke, men også træffe afgørelser, når det drejer sig om industriens ekspansion.

Hvad angår forkøbsretten både for stat og kommuner, da vil den med den udformning, den har fået, give det offentlige en alt for stærk stilling både over for køber og sælger og fremkalde en situation, hvor ikke alene staten, men også et flertal i en kommunalbestyrelse på længere sigt vil få helt afgørende indflydelse på jordens tilhørsforhold, dens drift og udnyttelse. Fra venstres side mener vi med andre ord, at disse bestemmelser vil åbne vej for en socialisering af Danmarks jord, en vej, som vi finder er meget farlig at betrede, hvis man ønsker at bevare den private ejendomsret til jord og produktionsmidler.

Vi må derfor vende os skarpt imod den udformning, lovforslagene har fået. Venstre har et andet syn på disse ting, og vi ønsker ikke at medvirke til en ændring af samfundets struktur ved at give hals- og håndsret til det offentlige på den enkelte borgers bekostning.

Vi har under udvalgsbehandlingen peget på, at disse forkøbsretslove muligvis ville